

Norge på MC med fjäll och fjord!

Norge de tusen kurvornas land!

Hans Rönnegård

www.mctouring.se

2007

Upplev: Rondane, Dovre, Jotunheimen, Romsdalen, Trollstigen, Örnveien, Geiranger, Dalsnibba, Strynfjellet, Galdhöpiggen, Sognefjell, Lustrafjorden, Sognefjord, Aurlandsfjellet, Laerdalstunneln, Borgund stavkirke, Hemsedal och Golsfjellet!

Innehållsförteckning

1. Ruttbeskrivning	Sidan 3
2. Vägbeskrivning	Sidan 6
3. Värt att se	Sidan 10
4. Boende	Sidan 15
5. Trafik och färjor	Sidan 17
6. Utrustning	Sidan 19
7. Tips	Sidan 22

Ruttbeskrivning

Färden kan startas från många platser i Norge men jag har valt att utgå från Elverum som är lättillgängligt både om du kommer söder och öster ifrån i Sverige. Kommer du norrifrån kan du dra ruten via Röros och Tynset och ansluta därifrån. Jag har också valt att dela in turen i dagsetapper även om dessa självklart kan variera beroende på hur fort eller hur länge på dagen du kör. Var och en får göra sin egen anpassning efter don och person 😊 Vid några tillfällen hänvisar jag till vägar med grusbeläggning men som, enligt min bedömning, kan köras med alla slags MC, något jag även testat både själv och med mina medresenärer. Vill du ändå undvika dessa gruspartier finns det alltid alternativa sträckningar via större vägar.

Dag 1, Start från Elverum

I Elverum kan jag tipsa om Norsk Skogsmuseum som visar norskt skogsbruk både ur dagens och gårdagens perspektiv. Det finns en mängd gamla hus, kojor och annat som är och har varit en del av skogsbruket i Norge.

- Väg 3 mot Rena (31km)
- Väg 215 mot Jordet till avtag vid Holmbu/Flåtestöa (ca 12km)
- Lokal väg mot Åkrestrømmen, öster om Storsjön (60km)
- Väg 30 mot Övre Rendalen och Midtskogen (Tyllidalen ca 40km)
- Lokal väg mot Jutulhogget och väg 3, **grusväg** och fjällklyfta värd att beskåda (ca 10km)
- Väg 3 söder ut mot Atna/Atnosen(ca 35km)
- Väg 219 mot Enden, Rondane (38km)
- Väg 27 norrut mot Folldal, Rondanevägen (48km)
- Väg 29 mot Hjerkin, Dovrefjäll (28km)
- Väg E6 söder ut mot Dombås (31km)
- Övernattning i Dombås

Dag 2, Start från Dombås

Dombås är ett verkligt nav och även slutstation för Gudbrandsdalen. Sommartid samlas det mycket turister här och samlingspunkt är centrumhuset i korsningen mellan E6 och E136. Lämpligt boende kan du finna i Ljoshogen hyttegrenad starx norr om centrum efter E6. Där har du en magnifik utsikt över Dombås och landskapet ner mot Romsdalen. Dagens etapp från Dombås innehåller mycket att se och därför blir den inte heller så lång. Ta god tid på dig och njut av Romsdalen, Trollväggen, Trollstigen, Gudbrandsjuvet(Gudbrandsbro), Norddalsfjorden, Örnvägen, Örnesvingen och Geiranger.

- Väg E136 mot Åndalsnes med Romsdalen och Trollväggen (100km)
- Väg 63 från Åndalsnes, Soggebro, mot Valldal med Trollstigen (51km)
- Väg 63 från Valldal till Linge (ca 4km)
- Färja Linge – Eidsdalen över Norddalsfjorden (ca 20min, de kör kontinuerligt)
- Väg 63 mot Geiranger med Örnvägen och Örnesvingen (22km)
- Övernattning i Geiranger

Geiranger är en turist metropol och det finns mängder av hotell, campingplatser och hytteuthyrare, men tänk på att det är många som behöver boende i turisttider så boka gärna i förväg. Ett tips om du har gott om tid, ca 3 timmar, ta färjan mellan Geiranger och Hellesylt fram och tillbaka. Du kommer då att från båt uppleva en av Norges smalaste och djupaste fjordar. Glöm inte heller att beskåda de boningar som klättrar längs fjällbranterna och ta en funderare över hur de egentligen kom dit ☺

Dag 3, Start från Geiranger

Starten börjar direkt med serpentiner rakt upp genom Geiranger och upp emot fjället igen. Det som inte får missas efter vägen är en tur upp på Dalsnibba 1476möh. Från Dalsnibba ser du hela vägen ner till fjorden vid Geiranger, magnifikt!

- Väg 63 mot Djupvasshytta (ca 15km)
- Dalsnibba (ca 15km upp och ner, bomväg med avgift)
- Väg 63 till korset med väg 15 (ca 8km)
- Väg 15 genom tunnarna till Videsaeterkrysset (ca 11km)
- Väg 258 Strynefjellsvägen, grusväg (26km)
- Väg 15 mot Bismo och Lom (59km)
- Övernattning i Lom

Lom är liksom Geiranger en turistmetropol, porten till Jotunheimen, och ett nav som leder turistströmmen åt lite olika håll. En lämplig kvällsutflykt när du är i Lom är att ta väg 55 ca 15km till Galdesanden och där ta bomvägen upp till Galdhöpiggen sommarskidcenter. Lom Stavkirke är också värd ett besök.

Dag 4, Start från Lom

Från Lom ger du dig nu in i hjärtat av Jotunheimen, den del av Norge som har de högsta topparna på uppemot 2469 meter (Galdhöpiggen). Norges Tak! Här finns mycket att beskåda så ta dig väl med tid. Väg 55 är också Norges högst belägna väg i riksvägnätet.

- Väg 55 mot Sognefjäll och Skjolden (ca 110km)
- Väg 55 mot Sogndalsfjöra med Lustrafjorden (ca 50km)
- Väg 5 mot Mannheller, Sognefjorden (17km)
- Färja Mannheller – Fodnes (ca 15min) Kika efter Tumlare i fjorden!
- Väg 5 mot Laerdalsøyri, Norskt laxcenter
- Övernattning Laerdalsøyri

En mycket fin kvällstur, nu när dagsetappen inte blev särskilt lång, är att ta fjällvägen över till Aurlandsvängen, den väg som var den enda vägen innan världens längsta fordonstunnel byggdes. Nerfarten mot Aurlandsvängen är en av de finaste vägavsnitten i Norge. Kanske blir det sedan kvällsmat i Aurlandsvängen innan du tar tunneln tillbaka till Laerdalsøyri och övernattningen.

Dag5, Start från Laerdalsøyri

Vi vänder nu kosan hemåt igen men innan vi når gränsen ska vi passera ytterligare ett par fjällkedjor ☺ Vi kommer under dagen att passera en av Norges äldsta stavkyrkor (från 1100 talet) men också en av Norges största skidsportanläggningar i Hemsedal.

- Väg 5 mot Borgund och Borio med Borgund Stavkirke (41km)
- Väg 52 mot Hemsedal och Gol (78km)
- Väg 51 över Golsfjället mot Fagernes (39km)
- Väg E16 mot Björge (13km)
- Väg 33 mot Dokka (40km)
- Väg 250 mot Kinn (14km)
- Väg 249 mot Redalen (34km)
- Väg 4 mot Mjösabron (4km)
- Väg E6 mot Moelv och Hamar (28km)
- Moelv – Hamar övernattning

Det här får bli avslutningen på min ruttbeskrivning. Här ifrån och hem får var och en finna sina egna vägar och stigar och kanske hittar du den där vägen som ger underlag till nästa vägbeskrivning ☺

Glöm inte heller att ta en god paus på din resa! Vägarna är fina och vyerna underbara men den sociala samvaron den går inte heller av för hackor ☺

Vägbeskrivningar

Här nedan följer mer specificerade vägbeskrivningar av några utvalda vägar som rutten beskriver. Flera av vägarna ingår i Norges nationella turistvägnät med speciellt fokus på bevarande och skötsel för turistnäringen. Extra viktigt nu när många fjällvägar annars riskerar att försvinna på grund av alla tunnlar som byggs. För oss motorcyklister är det ju aldrig någon fråga vilken väg vi väljer om det står mellan tunnel eller fjällväg. Morias mörker ställt mot Norges tak och himmelens ljus ☺

Väg 27, Rondanevägen Ringebu – Folldal

Kortbeskrivning: En av Norges nationella turistvägar och porten till Rondane. Vägen tar dig från Gudbrandsdalen över en högfjällsplatå och genom en djupdalgång som skär genom Rondane på din väg mot Folldal.

Från högfjällsplatån, ovanför Gudbrandsdalen, har du en vidunderlig utsikt över ”halva” Norge. Eftersom det är lågfjällstoppar så är det väldigt lite som skymmer och du ser i princip så långt som ögat klarar. Du har utsikt söderut genom Gudbrandsdalen, Västerut mot Jotunheimen, Norrut mot Rondane och österut mot Sverige. Det är stora vidder och därför också väl frekventerat för vandring. Terrängen är snäll och skonsam vilket också underlättar om du väljer en sträcka utan hjul.

Väg 63, Trollstigen/Geiranger, Soggebro – Strynfjellstunneln

Du startar genom att välja vägen mot Geiranger istället för att köra in i Stryntunnelns mörker, ett lätt val :). Riksväg 63 är inte öppen hela året men från andra veckan i juni så brukar den sista sträckan vara snöröjd och vägen farbar i hela sin längd. Redan efter 6 kilometer passerar du den högsta punkten efter vägen när du kommer till Djuphavshytta. Här bör du stanna till och göra en utflykt till Dalsnibba på 1476 m.ö.h och få en bild av vad som komma skall (hittas under ”Utflykter, värda att genomföra”). Från Djuphavshytta har du sedan en riktigt slingrig klättring ner mot Geiranger, endast några avbrott där vägen rätar ut sig över några åkrar och fält. Ungefär halvvägs stöter du på en minnesmärkesskylt som skriver ”Knuten”! Här har du möjlighet att göra en kort avstickare och följa den gamla vägen som helt enkelt gör knut på sig själv :) Ju närmar Geiranger du kommer ju mer varse blir du att detta är en turistort av stora mått. Här finns flotta fjordhotell varvat med hyttecamping och helt vanliga tältplatser. Passar det i tiden så är det här du ska försöka hitta din övernattnig, gärna i någon av de hytte som klänger efter fjällkanten och ger en fantastisk vy över fjorden.

Du kan lämna Geiranger på två sätt antingen med båt eller med egen styrning på två hjul. Båda sätten kan varmt rekommenderas men båtvägen beskriver jag i kapitlet, ”Utflykter värda att

genomföra”, så den lämnar vi just nu. När du fortsätter riksväg 63 ut från Geiranger så ger du dig i kast med en av Norges vackraste vägar, Örneveien. Räkna med att det tar sin tid att klättra upp efter fjällväggen och det beror på att du måste stanna och njuta vyerna. I slutet av klättringen når du Örnesvingen en serpentinkurva där man varit tvungen att ta till stenbyggnadskonsten för att få tillräckligt mycket med utrymme. Här finns en rastplats och här SKA du stanna och njuta. Väl uppe rätar vägen ut sig en smula men böljar fortsatt ut sig över fjället och ger dig en behaglig körning. Efter Eidsvatnet börjar du sedan klättringen ner mot fjorden igen och färjan vid Eidsdal. Väl över vid färjeläget i Linge så fortsätter du vägen mot Valldal och nu får du chans till bränslepåfyllning för både dig och din motorcykel. Efter en välbehövlig paus tar du sedan vägen upp genom dalen och en stillsam klättring mot fjället igen. Efter ca 10 kilometer når du Gudbrandsjuvet, en djup och smal kanjon som brutits fram av vattnet genom berget. Klättringen fortsätter sedan och du närmar dig kalfjället mer och mer. Väl där uppe har du också nått ”Trollstigveien”, den kanske mest berömda av Norges alla serpentinvägar. Du har dock en bit kvar över fjället innan du når den första serpentin vid Trollstigenfjellstove. Trollstigen är fin men kanske inte så märklig som man kan tro. Personligen tycker jag att Örneveien slår den med längder. Sammantaget är dock R63:an en underbar sträcka med härlig underbar motorcykel åkning och sköna vyer :)

Väg 55, Sognefjell och Norges Tak, Lom – Sogndalsfjöra

Nu har vi kommit till en väg som både bjuder optimal MC åkning och underbaraste vyer. Sognefjellsveien är en ren turist väg och det mesta som finns efter vägen är till för turister och rekreation. En ”måste” väg för varje Norgeturist. Vägen startar i den trånga dalen runt Lom med mäktiga fjäll på båda sidor om vägen. Efter ca 18 km når du Galdesand och vägen upp till Galdhøpiggen sommerskisenter (15 km). Här kan du ta dig och din tvåhjuling hela vägen från dalens botten till Juvasshytta 1837 m.ö.h. Det är en klart rekommenderad utflykt men räkna med minst 2 timmar för att både hinna njuta och vila ut efter uppfärden, vilan gäller även din tvåhjulige vän.

På din fortsatta resa längs Sognefjellsveien kommer du sedan till slutet av Böverdalen och riksväg 55 börjar stiga mot högre höjder. Det finns gott om rastplatser längs vägen och har vintern varit god behöver du inte gå långt för att starta snöbollskrig. Här kan du även beskåda höga toppar, de flesta över 2000 meter, inramade av glaciärens is. Vägen är som gjord för MC åkning och du kan fullt ut njuta kurvtagningens ädla konst. Tyvärr finns det en nackdel! Är du här i högsäsong får du slåss om utrymmet med ett oändligt antal husvagnar, husbilar och bussar fyllda med charterturister. I och runt Sognefjellhytta kan du också få chansen att träffa på världseliten på längdskidor. Det är hit dom flyr när barmarken gör sig gällande i vår del av världen. Här passera du även vägens högsta punkt på 1440 m.ö.h. (som sagt högst i norra Europa). Om resan upp till 1440 var lång från Lom så är den betydligt kortare fågelvägen ner mot Lustrafjorden. Här gäller det att hålla tungan rätt i mun och samtidigt klara av mötet med den tyska turistbussen som tar upp minst 110% av vägen. Att någon busschaufför över huvudtaget vågar sig upp längs denna väg är en gåta för mig, den är mycket smal på sina ställen. Det har hänt att jag fått köra åt sidan med min tvåhjuling för att släppa fram bussen!?

I Turtagrö kan du göra ett val och välja vägen ner mot Övre Årdal istället för att fortsätta R55:an. Båda vägarna är värda ett besök så jag väljer att beskriva den andra vägen separat.

Den avslutande delen av vägen står i bjärt kontrast till den tidigare och nu har du en underbar åkning framför dig längs Lustrafjorden ända fram till Sogndalsfjöra. Det är endast ett litet avbrott efter vägen där du klättrar över ytterligare en liten bergskam innan du åter tar dig ner mot en ny fjord, Sogndalsfjorden. I Sogndalsfjöra har du åter chans att proviantera och fylla tankarna för den fortsatta resan.

Lokal väg, Laerdalsøyri – Aurland

Som sagt, valet är ditt! Ljuset och himlen eller Morias djupa mörker?

För att ta dig mellan Laerdalsøyri och Aurlandsvangen finns idag två möjligheter, antingen ger du dig in i underjorden och håller dig där i 24 500 meter eller så väljer du den ljusa sidan och tillbringar 45 000 meter uppe bland sol, moln och höga fjälltoppar. Jag har gjort mitt val, och som sagt, det ska mycket till innan jag kryper in i världens längsta biltunnel för att tillbringa 24 500 meter i mörker och dieseldimma. Visst Laerdalstunneln är något speciellt med sina fantastiska grottsalar som bryter av under världens längsta tunnelresa men den kan aldrig slå det som fjällvägen har att ge.

Redan vid starten från Saebo börjar den långsamma klättringen upp mot fjället genom Hörnadalen. I dalen ser du tydligt spåren av det jordbruk som faktiskt bedrivs här trots svår och brant terräng. Så småningom öppnar sig landskapet och trädgränsen passeras. Under en lång del av resan håller du dig sedan på kalfjället och har vintern varit god så finns det ofta snö kvar både längs vägen och på fjällslutningarna. Högsta punkten, 1306 m.ö.h, nås ganska sent på resan och efter den bär det ganska snabbt utför mot Aurlandsvangen och Aurlandsfjorden. Den sista biten är en hissande färd genom serpentinerna ner för fjällväggen med hela fjorden framför dig. Innan du börjar den nedfärden bör du stanna strax före de första rejäla serpentinerna. Där finns en rastplats där du har utsikt från c:a 600 - 700 meters höjd rätt ner på torget i Aurlandsvangen.

Utsikten ner för fjällväggen över Aurlandsfjorden kan mycket väl mäta sig med nedfarten längs Örneveien vid Geirangerfjorden. Den sist nämnda helt klart en av de vackraste fjäll- och fjord vägarna som Norge har att bjuda. Den här sträckningen är också bevis på att det blir nästan dubbelt så långt att ta sig över fjället som att köra rätt igenom. Men vem vill byta en spikrak väg på 25 km mot en kurvig på 45, inte jag! Den här vägen bör också genast minnesmärkesförklaras och bevaras för all framtid! Det kan bli mycket viktigt nu när tunnelborrharna går på för fullt och normmännen får annat

att tänka på än att hålla väg över varje fjälltopp. Några av dessa vägar bevaras som nationella turistvägar och Aurlandsvägen är en sådan väg ☺

När du är i Aurlandsvangen ska du även passa på och ta en tur upp till Flåm. Här finns Flåmbanen, en av Norges mest spektakulära järnvägsspår. Har du tid är den värd att testas! Lite längre bort i dalgången på väg upp igen mot fjället hittar du Stalheim. Ingen kan klaga på utsikten från detta gamla klassiska hotell men många kan undra vem, varför och hur det blev till?

Värt att se

Jutulhogget

Varför kan du missa den då? Jo det här är vägen som inte finns på alla kartor men som finns där ändå när du väl är på plats. Det är också en av de få vägar som finns om du vill byta Tylldalen mot Glåmadalen. På kartan ser det enkelt ut med ett litet antal kilometer mellan dessa båda dalar men som sagt det krävs säkert också en tre kvartings kilometer på höjden innan bytet är helt genomfört.

Vägen börjar vid avtaget i Brua som också är skyltat "Jutulhogget". Första biten går mellan gröna odlade fält men rätt snart når du berget och då börjar klättringen på en gång. Efter ett antal serpentinert så har du en vidunderlig utsikt mellan träden över Tylldalen. Har du inte allt för bråttom så kan det vara värt att ta en paus här även om det är efter ytterligare ett par kilometer som det givna paustillfället nås.

Innan du kommer dit har du passerat över toppen av bergskammen som skiljer Tylldalen från Glåmadalen. På vägen ner mot Barkald når du den plats som kallas Jutulhogget. Här får du inte åka förbi även om det från vägen inte ser ut att vara något speciellt. När du klivit av MCn och tagit dig gående ca 50 meter når du Jutulhogget som är en stor naturlig fjällklyfta, naturlig om du inte tror på sagor. Namnet avslöjar, nästan, att det var jätten(jutuln) i Tylldalen som tog sin stora yxa och högg ett stort hugg i berget för att kunna föra över vatten från Glåma till Tylldalen. Tyvärr accepterade inte jätten i Glåmadalen detta så det blev inte mer än ett hugg och det räckte tyvärr inte igenom hela bergskammen. Jutulhogget sägs vara norra Europas största fjällklyfta.

Har du riktigt gott om tid ska du även ta dina "apostlahästar" och bege dig ända ner till botten av fjällklyftan. Väl där är det bäst du är tyst eller har något riktigt väsentligt att säga för alla kommer att höra dig. Akustiken är enorm och har du riktig tur så kanske du är där samtidigt med någon skönsjungande kör och då kan du få njuta av en riktigt härlig konsert i det fria.

Efter detta naturbesök är det inte långt kvar innan du når Barkald, Glåmadalen och riksväg 3. Som sagt inte någon lång väg men du kan ju alltid ta den en gång till

Vägen är av typen grus och smal. Jag har genom åren haft med mig både sidvagnar, glidare och tunga tourers och ingen har haft något problem att följa med. Sträckan är bara 6 kilometer så den går att uthärda även för den mest konservativa grushatare.

Rondane

Rondane är ett mindre känt fjällområde än Jotunheimen och Dovre men väl värt ett besök. Stora delar av Rondane är också nationalpark och därmed skyddat för allt för kraftig exploatering. Det finns en del mycket fina fjällvägar som definitivt kan övervägas som alternativa vägar även om de är grusbelagda. Det blir lite som en fjällvandring på hjul 😊

Dovre

Dovre är ett av de större fjällområdena i Norge och en av de fjällpassager som E6:an ska ta sig över på sin väg från syd till nord. Snöhetta heter det högsta fjället i Dovre, 2286 m.ö.h. På din väg över Dovre får du vara beredd på nästan vilket väder som helst. Det är inte helt ovanligt även med snö mitt i sommaren, men som i alla fjällområden så växlar också vädret fort. Är du djurintresserad så är det också i Dovre som du har chans att se Myskoxe.

Romsdalen

När du tar vägen från Dombås och med riktning mot fjordlandskapet och havet då når du snart Romsdalen. En mäktig dal med många höga fjälltoppar som inramning. Sträckan från Dombås till Åndalsnes är 100km och då åker du från nästan 700 meters höjd till ingen höjd alls över havet. Det innebär också att dalgången sjunker allt djupare ner i fjälllandskapet på din väg mot havet. När du väl når Trollväggen så håller fjällväggarna runt dalen en höjd på över 1000 meter. Efter som dalen inte är så bred så känns det mäktigt att färdas genom Romsdalen och jag förundras över de människor som har sina hem här. Hur ofta ser de solen under årets alla dagar?

Trollstigen

Trollstigen är väl den väg i Norge som är mest känd. Varför? Ja det kan man kanske undra men troligen beror det på att vägen är tidig och att det var hit de första turisterna hittade. Det finns många vägar i Norge som är mer dramatiska än Trollstigen men också denna väg har sin charm. Kommer du här tidigt på säsongen, kanske direkt vid öppnandet i början av juni, så kan du få uppleva att köra igenom ett vattenfall. Är vattenflödet tillräckligt högt så slår ett av vattenfallen ut över vägen och då får du chans att prova din Gore-Tex ☺ Längst upp vid Trollheimen där är själva kommersen och där finns det också en plattform från vilken du har en bra överblick över alla serpentiner och hela dalgången ända ner mot Åndalsnes. Det som möjligen gör Trollstigen lite fattigare, än många andra fantastiska vägar i Norge, är kanske avsaknaden av en fjord längst där nere. Forsen som rinner tvärs igenom Trollstigsområdet hjälper ändå till att skapa vattenkänsla även här ☺

Geiranger, Geirangerfjorden

Det här är en tur som du antingen kan göra fram och tillbaka, som en utflykt, eller som fortsatt resa från Geiranger via Hellesylt mot nya mål. Starten sker vid hamnen i Geiranger där du väljer att ta färjan mot Hellesylt. Linjen går längs Geirangerfjorden som är en av Norges djupaste och brantaste fjordar och bjuder ett fantastiskt sceneri. Du befinner dig ombord på en färja c:a 4 meter över havet och kan blicka upp längs fjällsidor som når över 1600 meters höjd.

På din väg ut genom fjorden får du först möjlighet att studera Örneveien, som du förhoppningsvis redan testat på två hjul, men också alla de gårdar som sitter som fastspikade längs fjällkanten. Inget boende för den som är höjdrädd! Längre in i fjorden blir fjällväggarna ännu brantare och nu gäller det att använda örnsynen. När du närmar dig "Sju systrar", sju fantastiska vattenfall, ska du ta dig en titt en liten bit till höger om vattenfallen där ligger Bringa. Tänk på att lyfta blicken! Bringa är faktiskt en gård där folk har arbetat och slitit för sin brödföda. Hur det har gått till och hur folket på gården har löst sin vardag är mycket svårt att förstå!?

Nu får du självklart inte heller missa vattenfallen! Är du här i början av säsongen så kan du räkna med en kaskad av vatten som flyger ut för fjällbranten i sju olika stråk och bildar det som normmännen kallar "Sju söstre". Lyser solen så kan du också räkna med både glitter och regnbågar i allskonns färger. På den fortsatta färden kommer du sedan att kunna följa jordbrukslivet i en norsk fjord dal, eller

kanske rättare sagt På en norsk fjällvägg. Du kommer att passera Knivsflå, Skageflå, Blomberg, Syltevik och Matvik på din väg mot Sunylvsfjorden som är den fjord du möter och som leder dig sista sträckan in mot Hellesylt.

Ett tips jag kan ge är att ta denna tur som starten på en resdag. Hoppa över frukosten där du övernattat och njut istället en medhavd frukost på övre däck ombord på färjan. Väl i Hellesylt fortsätter du sen din resa genom det norska landskapet.

Tar du denna tur under den värsta turistsäsongen (juli-augusti) kan det vara svårt att få plats, det är många som vill njuta tillsammans med dig ☺

Dalsnibba

Om du följer riksväg 63, antingen till eller ifrån Geiranger, så får du inte missa den här utflykten. När du kommer till Djupvasshytta på 1038 m.ö.h så måste du stanna till. Om du är här i juni månad kan det vara svårt att upptäcka att du är framme på grund av höga snövallar. Jag var här ett år med min då 4 årige son och vår Honda med sidvagn och kunde konstatera att snövallarna nådde runt 5-7 meter, lodräta väggar! Lova att jag var fundersam på om de skulle hålla sig kvar i den formen eller falla ner över oss. När du till slut hittat Djuphavshytta så är det bara att svänga av mot Dalsnibba. Du börjar med att betala en bompeng och sedan ger du dig direkt i kast med ett antal serpentiner på din väg mot toppen. Också här kan vägen kantas av meterhöga snövallar om du är ute tidigt på säsongen. När du börjar närma dig toppen är det dags att sakta ner. Om du inte gör det så kan jag berätta att vägen, till viss del, saknar räcke där den tar slut och det vore kanske bra onödigt att ta den snabbaste vägen ner. Den vägen är visserligen kortare, c:a 600 meter, men jag avråder dig ändå :) Däremot kan du köra fram till kanten lite sakta och sedan parkera din skönhet så nära som du nu vågar. I den positionen kan du sedan med kameran fånga din "skönhet" på två hjul med en bakgrund innehållande både fjäll och fjord, ett kort med djup!

Jag har också en annan historia att berätta om den gången då det endast var dimma vid foten av Dalsnibba och vi kraftigt övervägde att hoppa över denna utflykt, tack och lov så gjorde vi inte det. På vägen upp mot toppen så bröt vi igenom molen och det vi då fick se var helt underbart. Från en "mjuk" matta av vattenånga såg vi alla fjälltoppar högre än 1200 meter med en flödande sol och klarblå himmel, vad mer kan sägas! En liten stund senare bröts molnmassan och vi kunde se Geiranger genom molen och ett glittrande vatten när solstrålarna nådde ända ner till fjorden ☺ Vädret kan vara ganska ombytligt på den här höjden så räkna inte bort möjligheterna bara för att det inte ser så hoppfullt ut. Det kanske är en chansning det kan ju vara dimma hela vägen upp, men som sagt det kan också vara som i berättelsen här ovan.

Strynfjellet

Gamle Strynefjellsveien är idag minnesmärkes förklarad och pekas ut i många turistbroschyrer. Det är en väg som på ett mycket bra sätt beskriver hur en väg fick lov att dras innan bergborrharna kunde göra hål i fjället. Vägen är inte heller asfalterad, förutom de första kilometrarna, utan har den karaktär som den haft allt sedan den var den enda förbindelsen från Stryn över fjället.

Du börjar din resa i Videdalen och ganska snart når du en utsiktspunkt där du har en magnifik utsikt över dalen och ner mot Strynsvatn, här bör du stanna till och njuta. Lite längre upp efter vägen når du Stryn sommerskisenter där det för det mesta går att åka skidor hela sommaren. Här finns liftar och allt som behövs för en härlig skiddag. Sommaren 2003 var den första sommaren på mycket länge som det inte gick att åka skidor här hela sommaren igenom. Vintern hade varit allt för snöfattig så man tvingades stänga redan i juli månad. Vi får se om trenden fortsätter eller om sommarskidåkarna får chans att åter erövra sitt sommarparadis.

Du som åker motorcykel kan dock glädja dig åt att vinterns snömängd inte påverkar dina möjligheter att ta dig fram. Har det varit gott om snö under vintern så blir snövallarna högre men du kan fortsätta din resa och njuta av kalfjällslandskapet.

Den fortsatta resan slingrar sig genom Videdalen innan den senare klättrar ned något och övergår till Mårådalen. I slutet av resan samtidigt som du klättrar ner från fjällkanten mot Grotli så ökar antalet fjellhytte och du inser att detta är ett av norrmännens stora fjällparadis för turåkning. Väl framme i Grotli möts du av ett enda stort hus och det är Fjellstova i Grotli, en försörjningsplats för trötta resenärer och hurtiga fjellturister.

Strynefjellsveien stod som sagt klar i slutet av 1800-talet och snöröjdes för hand ända in på 1940-talet. Att röja denna väg för hand måste ha varit ett riktigt mandomsprov och kostat ett antal kubikmeter svett. Idag röjs den med enorma snöslungor som ändå håller på till långt fram i juni innan de är klara. Strynefjellsveien brukar vara farbar i början av juni.

Galdhöpiggen

Galdhöpiggen är ett av Norges främsta sommarskidcenter och för att komma dit så har man byggt väg ända upp till glaciären. Tidigare var det en enkel grusväg där du löste bompeng längst ner i dalen men idag är vägen asfalterad och du måste lösa bompeng på två ställen. Tyvärr har man också infört begränsade öppettider så det går inte att komma allt för sent på kvällen, det kan vara värt att kolla upp detta innan du gör en eventuell kvällsutflykt. Under alla omständigheter är ändå utflykten värd besväret. Närmare Norges Tak än så här kommer du nog inte. Vägen slutar på någonstans över 1800 m.ö.h och du har då kommit till platsen där liftarna startar. Vill du upp högre mot toppen av Galdhöpiggen så finns det leder som tar dig över glaciären och ända upp till toppen. Kanske bör jag ändå rekommendera de guidade turer som görs, det är inte helt ofarligt att ge sig ut på glaciären!

Sognefjord

Sognefjord är kanske den av alla fjordar i Norge som är mest känd, det är också den fjord som tränger längst in i landet. Landskapet runt fjorden är mycket bördigt och kommer du här i maj månad kan du få uppleva en äppelblomning som är helt sagolik. Det märks att golfströmmen värmer här och tittar du på vad som odlas så tror du snarare att du är i sydliga delar av Skandinavien eller norra delen av kontinenten Tyskland, Holland etc. När du befinner dig här ska du också speja över vattnet efter tumlare, det är inte alls ovanligt att du ser deras fena skära vattenytan, som ett stim delfiner.

Området runt Sognefjord består av vägar, orter och fjordar som alla är värda att utforskas. Har du gott om tid bör du stanna till här några dagar och göra olika dagsutflykter. Ställen att nämna är Balestrand och Gaularfjäll, Aurland Flåm och Stalheim, Årdalstangen och Övre Årdal, Urnes med många fler ställen.

Boende

På din tur genom Norge är det inte svårt att hitta boende. Det finns gott om campingplatser för den som vill tälta och de flesta campingplatser har även hytte. Hytte är vad vi svenskar kallar för "stuga". Ofta en enkel stuga på c:a 10-15 kvadratmeter med 2-4 sängar (vanligtvis våningssängar) men det förekommer även lyxigare varianter med flera rum. Det innebär att även priset skiljer ganska mycket, år 2006 kunde det betyda allt från 400 – 800 NKR per fyr bädds hytte och natt. När det gäller tältning utanför campingplatser så får du vara lite mer försiktig än om du är i Sverige, det är inte lika självklart att du kan tälta enligt allemansrättstänkets som det är i Sverige. Nu är man inte så restriktiv runt detta men du kan inte vara säker på att det går bra. Ett sätt att lösa problemet är förstås att fråga när du

funnit en riktigt bra plats. Men som sagt det finns också gott om både stora och små campingplatser.

När det gäller uthyrning av hytte så finner du dem på nästan varje campingplats och även i mindre skala på mindre och större gårdar där du far fram. För 30 – 40 år sedan så satsade Norge ganska rejält på att bygga ut hytteservicen runt om i landet. Under en period fanns det knappt en bondgård utan att man också hade ett antal hytte för uthyrning. Idag har många av dessa lagts ner men många är också fortsatt i drift och är en bra lösning när du söker en säng för natten. Tyvärr hade norrmännen ett tänk, när detta

startade, som innebar att du ska ha med dig kastruller, bestick, tallrikar, muggar, kuddar och täcken, inte helt praktiskt när du kör MC! Tack och lov är det många som ändrat på detta idag så nu kan du för det mesta få en hytte med all nödvändig utrustning, men inte med säkerhet. Det gäller alltså fortsatt att vara förberedd på att det t.ex inte finns kudde och täcke i hytten. Ett bra val då är att du har med dig sovsäck, underlakan och örngott. Om det är så att kudde och täcke saknas så stoppar du bara in Flees-tröjan i örngottet så har du fått det du behöver. De flesta uthyrarna av hytte har öppet under barmarkssäsongen, ett fåtal även under vintern, men det finns också de som stänger i slutet av augusti när turistsäsongen lider mot sitt slut. Under turistsäsongen, juli till mitten av augusti, så bör du inte vänta för länge innan du söker logi. Är du i riktigt intressanta turisttrakter bör du ha sökt

natthärbärge före klockan 18.00, annars kan det bli ett långt sökande. Ett tips om du är sent ute är att försöka med privata hytte före offentliga campingplatser som brukar bli fyllda först.

Många hytte har braskamin men tyvärr brukar värden inte vilja att det eldas i dem sommartid, lite synd. Om vädret är emot en och det har regnat hela dagen så är det skönt att tända en brasa och torka alla plagg och sig själv. Har du riktigt gott om utrymme i din packning kan du ta med dig en kupévärmare (modell mindre), det kan vara en riktigt bra

torkmaskin om regnet är framme. Torr och go är alltid bästa garantin för en lyckad resa ☺

Campingförslag

Elverum

Elverum Camping

Telefon: +47 62416716

Mobil: +47 90114697

Epost: booking@elverumcamping.no

Webbsida: www.elverumcamping.no

Dombås

Ljoshogen, Lövlund, Hyttegrend

Telefon: +47 61241128

Dombås Motell och Camping

Telefon: +47 61241429

Geiranger

Westerås Hytte

Telefon: +47 70263214

Epost: arnfinn.westeraas@sensewave.com

Vinje Camping

Telefon: +47 70263017

Epost: post@vinje-camping.no

Webbsida: www.vinje-camping.no

Lom

Nordal Turistcenter

Telefon: +47 61219300

Epost: booking@nordalturistsenter.no

Webbsida: www.nordalturistsenter.no

Laerdalsøyri

Laerdal Feriepark

Telefon: +47 57666695

Epost: info@laerdalferiepark.com

Webbsida: www.laerdalferiepark.com

Moelv

Steinvik Camping och Hyttegrend

Telefon: +47 62367228

Trafik och färjor

Trafik

Att tänka på när det gäller Norge och trafik är att försöka undvika den tid på året då alla husvagnar och husbilar proppar igen serpentin- och fjordvägar ☹️ Det är inte roligt när du hela tiden måste försöka ta dig förbi ekipage efter ekipage på vägar där det knappt går att mötas. Värre blir det också när dessa husvagnar och husbilar ska mötas! Kan du undvika JULI så är det bra, det är med all säkerhet den tid som de flesta turisterna är i rörelse. JUNI och AUGUSTI brukar vara riktigt lugna och i vissa delar av Norge tror du att alla åkt hem ☺️ Det händer ibland att du inte möter en bil på många mil, men det beror ju förstås på var du är i Norge. Geiranger och Trollstigen drar alltid mycket folk och busslaster finns det alltid ute på vägarna.

Det brukar också heta att i Norge kan du inte köra för de har så låga hastighetsbegränsningar. Grundhastigheten är 80km/h och den mest vanliga på vägarna. Åker du E6:an kan det kännas lite klent men väljer du de vägar jag föreslår här och med hög kurvfaktor så är det ganska lagom även med 80, det går att skrapa fotpinnar även i denna hastighet ☺️ Var dock försiktig! Eftersom det är så kurvigt tröttnar en del billister på att svänga och genar ganska rejält i kurvorna. Se alltid till att du håller dig på din sida av vägen, även om det inte finns någon mittmarkering (vanligt på de smalaste vägarna). En till fördel med att hålla sig inom sin sida är ju att kurvorna blir ännu skarpare när vägen minskar i bredd ☺️ Som i alla andra länder har också transportnäringen i Norge bråttom och kör med fullt spett för jämnheten, det kan bli en ganska tuff körning när nu vägarna inte är speciellt breda. Högsta tillåtna ekipagelängd är dock 18 meter och det är nog tur med tanke på vägstandarden.

Normalt är inte trafiken så intensiv och väljer du de vägar som går över fjället och runt fjorden så kan du ofta bli helt ensam och ingenting kan bli bättre än när så är fallet ☺️ När du kör av en färja har du två alternativ. Antingen ser du till att bli först av och därmed får du vägen för dig själv eller så väntar du helt enkelt 5-10 minuter och får också då vägen för dig själv. Det först nämnda kan vara lite stressigt då du ofta jagas av norrmän på väg hem och som inte har tid att titta på utsikten. Har du inte bråttom rekommenderar jag att inte stressa av färjan utan ta god tid på dig och vänta ut alla stressade billister ☺️

En annan uppfattning om Norge är att de har en fartkamera i varje buske. Det är helt rätt att Norge har många fartkameror men de hittar du för det mesta längs de mest trafikerade vägarna som t.ex E6:an, och vad ska du på den att göra? På det mindre vägnätet finns det sällan några kameror. För oss motorcyklister gäller också fortfarande att inga bilder tas bakifrån. Norge röstade ner ett sådant förslag nu i vintras där man hade tänkt införa fotografering från båda håll. En varning ska dock höjas för risken att stöta på laserpistoler! Det är inte alls ovanligt med sådana kontroller och det även på vägar med många fartkameror.

Färjor

Norge är ett fjordland och befinner du dig nära kusten så får du räkna med både en och flera färjeturer. När det gäller färjor så kan du räkna med att de går kontinuerligt hela tiden om du följer en europa- eller riksväg. Ofta gäller det även mindre lokala vägar men det finns förstås en gräns och en del mindre färjor går endast vid vissa givna klockslag. Följer du en europa- eller riksväg behöver du sällan vänta mer än 20 minuter innan ombordkörning och ofta går det fortare än så, kanske tur men det är ändå min erfarenhet.

Betalningen görs, oftast, först när du kommit ombord och då direkt efter att färjan lagt ut. Är det en längre överfart, mer än 15 minuter, så finns det ofta en kafeteria ombord. Den är ofta inte så väl skyltad men leta efter den typiska "kaffekoppen" så ska det nog gå bra. En färjeöverfart fungerar också mycket bra som "45 minuter" paus, alltså den nödvändiga pausen för att sträcka på benen och kliva av din motorcykel. Det händer att du vid vissa överfarter måste sitta kvar på motorcykeln och ge den extra stöd på grund av sjögång. Detta är inte så vanligt inne i fjordarna där vattnet oftast är lugnt men

längre ut mot havsbandet kan det vara en viss sjögång. Normalt fästs aldrig motorcykeln med spännband eller liknande utan den står endast på stödet. Om du någon gång behöver fästa motorcykeln så håller färjan med spännband och klossar. Jag vet att en del touringåkare tar med egna spännband och det på grund av att de inte alltid funkar så väl och kan vara ganska skitiga ☹️

Priset för en överfart med MC varierar något men ligger ofta någonstans mellan 35-80 NKR beroende på sträcka. Åker du i grupp kan det vara en fördel att en tar hand om betalningen så att resten slipper hålla på och plocka med pengar utan enbart kan njuta av färden. Motorcykel och förare går för ett pris och har du passagerare så betalas den biljetten separat.

Utrustning

Personlig

Här nedan finner du lite tips på vägen mot en lyckad touring på mellan 5-14 dagar. Självklart är det mycket som är personligt vad gäller utrustning men det vanligaste är att man har för mycket med sig.

Det yttre lagret	Skikt	Styck/Par
MC ställ, fungerar även som varma ytterkläder	1	1
MC stövlar, fungerar även som grova skor	1	1
Handskar, ett par tunna och ett par varmare	1	2
Hjälm, helst integral med tanke på väder och vind	1	1
Buff, eller halsduk att täta med runt halsen	1	1-2
Fleesbuff, om det är tätt i halsen fryser du inte	1	1
Rånarluva, är det kallt så är det och då värmer den bra	2	1

Regnskydd till MC ställ, stövlar och handskar om de inte är regntäta! Enkla regnstövlar, typöverdrag, duger mycket bra. Det är viktigt att kragen på handsken går upp rejält efter underarmen och ger ett gott överlapp, under eller över jackärmen. Varför under eller över? Jo det beror lite på vad du har för MC och hur vindarna leker med vattnet vid ärmar och kanter på handskarna. Det är mycket bra om du testat sådant innan du ger dig av och inte bara valt de soliga dagarna hemma vid.

De undre lagren	Skikt	Styck/par *
En varm tröja, gärna flees	(2)	1
Varma underställsbyxor, gärna flees	(2)	1
Vindoverall	3	1
Tunna byxor, för ev söndagspromenad och middag	1	1
T-shirt, helst inte bomull	4	3
Polotröja, helst inte bomull	(4)	1-2

Superunderställ, typ Lifa, Helly Hansen eller liknande	(5)	1-2
Underbyxor, utan kraftiga fällor gärna typ superunderställ	6	4-6
Andra intima plagg för dem det passar	6	?
Korta innerstrumpor	6	2-4
Långa strumpor, typ alpin "varma" och "kalla"	6	2

** Skikt inom parentes används vid behov. Antalet inkluderar det du har på dig vid start av resan.*

Funderingar kring kläder och material

När det gäller materialet i kläderna finns det en enkel regel, så lite bomull som möjligt och helst inte alls. Vill du att inbyggda regnskydd typ Gore.Tex, ska fungera ordentligt är det mycket viktigt att det inte finns någon fuktig bomullstrasa på vägen från din kropp till det yttre lagret på ditt MC ställ. Blir du varm och fuktig, svettas, eller kall och fuktig vid regn och bär bomull så blir du med all säkerhet inte torr förrän du kommer hem igen. Dagens moderna material har den fantastiska egenskapen att blir du blöt, av svett eller regn, så blir du torr igen vid rast eller hemkommen till stugvärmen.

Övrig utrustning	Styck/par
Sandaler eller andra lätta skor	1
Sovsäck, finns inte täcken och kuddar i alla stugor	1
Underlakan och örngott, skydd till madrass och kudde	1
Handduk, en liten handduk torkar fortare	1
Toaletsaker, gärna små förpackningar typ hotell	1
Solglasögon, bra vid glaciäröverfarter ska ej användas i tunnlår	1
Visirtvätt o imskydd	1
Myggmedel, där sådant behövs	1
Mugg, för paus i det fria	1
Tallrik och bestick, gärna djup som går till allt	1
Termos, storlek=räkna med två koppar per person	1

Pulverkaffe, Thepåsar, för paus i det fria	1
Trangiakök, eller liknande om du tänkt laga egen mat	1
Bränsle till Trangiakök	1
Glasfibertejp, finns på små rullar och är outhärlig för små och stora reparationer	1
Karta, helst över aktuellt område för din resa	1
Öronproppar, kan vara skönt ibland vid långa transporter	1
Liten ficklampa, om du nu inte tänkt åka till Nordkap i Juli	1
Kupévärmare, minsta modellen, bra om man behöver torka blöta saker	1

Motorcykel

Utrustning till dinMC	Styck/par
Punkaspray, bra att ha om olyckan är framme	1
Kedjeolja, om du mot förmodan har sådan :)	1
Verktyg, motorcykelns originalverktyg	1
Ring-/blocknycklar, lämpliga dimensioner beroende på MC	2-4
Skruvmejsel med bits	1
Insexnycklar, beroende av MC	1
Testmejsel eller annat verktyg för test av elström	1
Startkablar, kan tillverkas av lite kraftigare elledning 4 mm ²	1
Glasfibertejp, är bra till allt	1
Tvättsvamp, för den som inte kan hålla sig tills han kommer hem	1
Reservstift, där sådana gör nytta	1-
Platta till stödet, en god hjälp när det är mjukt	1
Förstaförbandssats , ska alltid finnas med!	1

Ovanstående saker behöver förstås inte finnas på varje MC om ni är fler som åker tillsammans. Lämpligen fördelas utrustning över alla ekipage för att minimera den totala packningen. Det finns säkert också många fler saker som kan vara intressanta och beroende på vilken MC du har så påverkas också antalet och storleken av din verktygsbox. Du känner din MC bäst och vet vilka saker som kan behövas.

Tips

Rast och paus

När jag är ute och kör med min motorcykel, och det oberoende om det är en kvällstur där hemma eller en veckotur till Norge, så kör jag aldrig längre pass än en timme i taget. Efter ca en timme stannar jag alltid och sträcker på mig i minst 3-5 minuter. Genom att göra på detta sätt har jag aldrig haft problem med "träsmak" och ond rygg på mina turer och det oberoende av om det gäller 20 eller 90 mil på en dag. Jag gör också lika när vi åker i större grupper och min erfarenhet är att det sällan är någon som haft problem med bak och rygg. Ytterligare en positiv aspekt är att du också håller dig mycket piggare än när du sitter och maler på timme efter timme. Den sociala delen får ju också mer tid och om det inte är hela grejen med MC körning så är det ändå en viktig del ☺

Läs mer om MC touring och annat som berör på nedanstående länkar:

mctouring.se <http://www.mctouring.se>

mctouring bloggen <http://mctouring.webblogg.se>

Denna lilla skrift gör inget sken av att beskriva sanningen eller påstå att allt är och fungerar som det här beskrivs. Nej det som står här är hämtat från många års erfarenhet av MC touring och det är högst personliga erfarenheter som jag delar med mig av. Har du nytta av tipsen så gläder det mig men har du också andra erfarenheter så får du gärna tipsa mig!

Hans Rönnegård

Epost: hans@mctouring.se

Telefon: 0241-61242

Gagnef, Dalarna, Sverige